

Олійник Юлія Володимирівна,
старший викладач кафедри теорії та
історії держави і права
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

НАДАННЯ ВЕТЕРАНАМ ТА УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ ПРАВА НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

Метою теми про надання ветеранам та учасникам бойових дій права на безоплатну правничу допомогу є забезпечення ветеранів та учасників бойових дій і можливість їх звернення за правовою допомогою у випадках, коли це необхідно. Це може включати отримання правової консультації, представництво в суді, або допомогу у вирішенні питань, пов'язаних з отриманням соціальних виплат чи медичної допомоги. Надання ветеранам та учасникам бойових дій права на безоплатну правову допомогу є важливим аспектом соціальної політики будь-якої країни. В Україні це право закріплене на законодавчому рівні і передбачає широкий спектр послуг.

Першочергово стаття 4 визначає, що ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав.

До ветеранів війни належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни. Також в статті 5 визначається поняття учасника бойових дій: учасниками бойових дій є особи, які брали участь у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини у складі військових підрозділів, з'єднань, об'єднань всіх видів і родів військ Збройних Сил діючої армії (флоту), у партизанських загонах і підпіллі та інших формуваннях як у воєнний, так і у мирний час [1]. Стосовно учасників бойових дій, то варто зауважити, що перелік підрозділів, котрі входили до складу діючої армії та інших формувань, визначається Кабінетом Міністрів України. У статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» міститься змістовний перелік осіб, котрі визнаються учасниками бойових дій.

Ветерани війни мають право на всі види правничих послуг від системи безоплатної правничої допомоги. Також варто зауважити, що учасники бойових дій теж мають право на усі види правничих послуг від системи безоплатної правничої допомоги: від консультацій до представництва інтересів у суді.

Під час реалізації передбачених законодавством прав і гарантій ветерани часто стикаються зі складними бюрократичними механізмами або ж із порушенням їхніх прав. Та незважаючи на те, чи є нинішня система державної підтримки такою, що відповідає потребам ветеранів, вона все ж включає низку важливих прав і гарантій, які повинні виконуватись, а ветеран має знати, куди

він може звернутися у разі виникнення проблем. Як вбачається з п. 1 ч. 1 ст. 9 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» Мінветеранів, а також його територіальні органи є надавачами безоплатної первинної правової допомоги [2, с. 34].

Варто зазначити, що відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їхнього соціального захисту» учасникам бойових дій також надається право на першочергове відведення земельних ділянок для:

- індивідуального житлового будівництва (до 0,10 га);
- садівництва і городництва (до 0,12 га).

Земельні ділянки інших видів цільового призначення надаються учасникам бойових дій, як і решті громадянам України. Особа може безкоштовно отримати лише одну земельну ділянку певного цільового призначення. Реалізація цього права не обмежується лише районом чи областю, в якій проживає ветеран, оскільки розташування обраної землі не залежить від місця реєстрації особи, яка має право на пільгу. Можна скористатись гарантією у будь-якій області України – незалежно від місця проживання чи реєстрації.

Також згідно із ст. 12 цього закону учасники бойових дій мають право на знижку плати за користування житлово-комунальними послугами.

Зі свого боку законодавство передбачає покарання за ненадання таких послуг, котрі передбачені законом. Наприклад, це відповідальність перевізника/водія за безпідставну відмову в перевезенні.

Потрібно звернути увагу на Закон України «Про судовий збір» від 08.07.2011 року. Він визначає, що від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях звільняються:

- військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти, які призвані на навчальні (або перевірні) та спеціальні збори, – у справах, пов'язаних з виконанням військового обов'язку, а також під час виконання службових обов'язків;

- учасники бойових дій, постраждалі учасники Революції Гідності, Герої України – у справах, пов'язаних з порушенням їхніх прав;

- також позивачі – за подання позовів щодо спорів, пов'язаних з наданням статусу учасника бойових дій відповідно до пунктів 19-21 ч. 1 ст. 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їхнього соціального захисту»;

- особи з інвалідністю першої та другої групи.

Але попри це, учасники бойових дій звільняються від сплати судового збору не у всіх випадках, бо є уточнення “у справах, пов'язаних з порушенням їхніх прав”.

Отож варто зазначити, що є відповідна категорія правової допомоги, яка надається ветеранам та учасникам бойових дій, але процедура надання таких послуг не є бездоганною. Головною метою її є забезпечення ветеранів та учасників бойових дій можливості отримати необхідну правову допомогу для

захисту своїх прав, соціальної підтримки та полегшення їхнього повернення до цивільного життя – як у фізичному, так і психологічному аспекті.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>
2. Міністерство у справах ветеранів, методичний посібник, 2020 р., с. 92, Київ, URL: <https://mva.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/posibnik-teritorialni-organia5040820v6.pdf>
3. Закон України «Про судовий збір» від 08.07.2011, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
4. Закон України «Про безоплатну правничу допомогу» від 02.06.2011, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>

Сахарова Катерина Олександрівна,
старший викладач кафедри психології
та педагогіки Дніпровського
державного університету внутрішніх
справ, доктор філософії

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
У ФОРМАТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**

Сфера освіти відповідає за передачу соціальних знань та цінностей, накопичених попередніми поколіннями для наступних поколінь, створюючи бачення сенсу життя та розуміння шляхів майбутнього розвитку суспільства в нинішніх та майбутніх умовах. Освіта, отримана у «вищій школі», багатогранна та має економічний, політичний та культурний вплив на суспільство. Переривання навчального процесу через несприятливі умови, викликані природними чи соціальними надзвичайними ситуаціями, мають негативні комплексні наслідки.

Українські діти та молодь пережили безліч труднощів, які негативно вплинули на їхнє фізичне та психологічне благополуччя та змінили їх спосіб життя та навчання.

Найгіршими прикладами були пандемія COVID-19 та постійна російська гібридна війна – поєднання традиційних і нетрадиційних тактик задля досягнення військово-політичної перемоги.

Проте освітній процес в Україні не переривається навіть у час війни.

Таким чином, інтерес дослідників до теми освіти у кризових ситуаціях, а також створення та забезпечення нових освітніх технологій з використанням досягнень науки та технологічного прогресу очевидний.

Під терміном «академічна доброчесність» прийнято розуміти сукупність духовних цінностей, таких як чесність, справедливість, довіра,